

malítások figyelemmel tartása mellett meg kell hogy újítsák. Minden egyes ilyen alkalommal közokirattal kell igazolniok, hogy szüloik, illetve felmenők ehatarozásuknál megmaradtak. (285. §.)

Az első nyilatkozattól számított egy év letelte után 14 napon belül mindegyik házastárs két ismerőse kíséretében, megjelenenk a bíróság elnökénél vagy annak helyettesénél akik a kerület tekintélyes polgárai és legalább 50 évesek, és hiteles másolatban átnyújtják a négy jegyzőkönyvnek, valamint mellékleteinek másolatait és mindegyik fél saját nevében, de a többiek, valamint a 4 meghívott személy jelenlétében kéri a válás kimondását. (286. §.)

Amenyiben a házasfelek megmaradnak elhatározásuk mellett, a bíró figyelmeztetése ellenére, erről és az okmányok átvételéről részükre okirat állittatik ki. A bíróság az ügymenetről jegyzőkönyvet vesz fel, melyet úgy a felek, mint a négy meghívott tanu, a bíró és a jegyző aláírnak.

A jegyzőkönyv alá írja a bíró jelentését, hogy a bíróságnak az ügyről 3 nap alatt referálni fog és intézkedik, hogy az összes iratok az ügyészhez tétessenek át. Az ügyész jelentésével együtt visszaküldi az iratokat, melyeket a bíróság átvizsgál és ha megálapítható, hogy a felek az előírt feltételeknek eleget tettek és a formalításokat betartották, úgy a leknek leget tettek és a formalításokat betartották, úgy a válás kimondja és a polgári tisztviselő elé utasítja a válni akaró házastársakat, hogy a válást keresztülvigyék. Ellenkező esetben a bíróság kijelenti, hogy a válás ezen az alapon nem lehetséges, vagyis elutasító határozatot hoz. Ez ellen az elutasító határozat ellen a fellebbezést legkorábban 10 és legkésőbb 20 nap alatt kell beadni.

Azon ítélet alapján, mely a válást megengedi, az ítélet keltétől számítandó 20 nap alatt a felek együttesen és személyesen a polgári tisztviselőtől a válást kimondását kérhetik. A polgári tisztviselő erről okiratot vesz fel és a könyveiben a válást bevezeti.

Dr. Stamberger Sándor

JOGIRODALOM

Dr. György Ernő: Az árak kialakulása a kereskedelmi forgalomban (Magyar Gazdaságkutató Intézet Budapest, 1931.). Cím és kiadó a könyv közgazdasági tartalmának tulsúlyára mutatnak. Valamint az is, hogy a tanulmánynak magja egy a Cobden-szövetségben,

vagyis kereskedelempolitikai társaságban elmondott előadása.

A könyv megbeszélésének is tehát elsősorban közgazdasági vonatkozásokkal kellene foglalkoznia. Volna is erre tér, mert a könyv közgazdasági nézőszögből tekintve is rengeteg újat, tanulságosat és értékeset hoz. Elegendő e ponton utalnunk az igen kiterjedt és legkülönbözőbb csoportosításokban összeállított statisztikai anyagra, a sorozatos nemzetközi áttekintésekre és összehasonlításokra, avagy részletekben, — de csak példaképpen — az üzleti regie funkcionális szerepének világos és meggyőző bemutatására, az országokonkénti árpolitika alapvető jellemvonásainak szemléltetésére.

Még sem követjük e kínálókozó alapirányt. Nemcsak azért, mert lapunk hasábjai elsősorban jogi (és nem gazdasági) fejtegetések befogadására szolgálnak; nemcsak azért, mert a közgazdaság birodalmában még előkelő idegennek sem minősülnénk, míg a jogi problémákhoz való hozzászólásunkat legalább formailag rendbenlevő jogcímre alapíthatjuk. Hanem mindezeneken felül azért is, vagy legfőképpen azért, mert György dr. dolgozata a gazdaságin túl jogi nézőpontból is igen mély erdeklődést érdemel.

Árpolitika? — úgy vélnők, hogy pusztá gazdasági erők küzdőtere. Pedig, ha közelebbről vizsgálódunk, ott találjuk az arénában a jogtudomány fegyverét is, — mégpedig a legkülönbözőbb fegyvernemek csoportjából színes összeállításban. Tartsunk egy kis szemlét.

Árrombolás, márkacikkek védelme — a tisztességtelen verseny jogtanából jól ismert szakelnevezések. Vezető szerepük van az árak kialakításában.

Kereseti és jövedelmi adó, forgalmi és fényűzési adó, vagyonátruházási illeték, alkalmazotti adók, — a pénzügyi jog jelentős szakcsoportjai. Döntő tényezők az önköltségi árak előirányzásánál.

Lakbérleti szabályok, bérrendelkezések — a kötelmi jog egyik legősibb területének friss termései. Az árképződés fix, hatásra nézve alapvetően fontos tényezői.

Alkalmazotti remunerációs igények, felmondási idők, végkielégítések — a munkajog disciplinájának gerince és bordái. A kereskedelem racionalizálási folyamatának alábecsülhetetlenül számottevő fontosságú akadályozói.

Kényszeregyesség, hatósági likvidáció — a fizetéseptelenségi jog polgárosult intézményei. Számuknál és méretüknél fogva az árküzdelmet súlyosan befolyásoló harc csapatok.

Kartelljogok, munkásbéregyeztető döntőbíróóságok, árvizsgáló és maximáló közigazgatási szervek — a magánjogok érvényesülésének rovására terjeszkedő állami mindenhatóság előrehaladásának beszédes kifejezői. Közvetlen funkciójuk van a termelői, kereskedelmi és fogyasztói árak megszületésénél.

Mindezek csak jellemző példák és nem adnak ki-merítő felsorolást. György Ernő munkájában plasztikus kiképzésben kerülnek élénk, számok suite-jével, egymástól a korboncnok tudásával elválasztottan és batásban az építész művészetével ismét összeillesztetten — élénken bizonyítva azt, miként viszi a vérbeli jogász magával más tudományok területén végzett kutatásaiba is a jog módszereit és a jog iránti érzékét.

Mélyenjáró bölcsészeti jelentősége van ennek a módszernek és ennek az érzéknek. A gazdasági törvényszerűségei természeti igazságok, a jogé emberi törvények. Amazok adottságok, melyek előtt több-kevésbé fejet kell hajtunk, ezek erők, amelyeket emberi kéz és emberi ész irányíthat. Aki a gazdaság és jog testvérbirodalmaiban végzett kutatásai és megállapításai során a gazdaság oldaláról szemlél, pesszimista, vagy legalább is fatalista alaperedményekre jut. Aki a jog oldaláról vág a munkának, bizalmat, hitet és optimizmust visz magával.

Manapság sűrűbben halljuk, mint valaha, hogy a jog másodlagos jelenség: rendszerbe szedője mederszabályozója a gazdasági viszonyok zilált egyvelegének, vadsodró folyamának. Ez a tétel nem érdemli meg a ki-merítő igazsággá való minősítést. A jog nemcsak rendszerbe szedhet, hanem teremthet is rendszert, melybe belenövekszenek a szerteágazó gazdasági kapcsolatok; nemcsak szabályozhat medret, hanem áshat is ujat, melybe beleirányítja a gazdasági életnek utat kereső áradatát. A jogásznak, ha hivatása magaslatán áll, éreznie kell magában a pionir erejét, aki alkot, épít és utat szab. Mózes őt könyve, Solon törvényei, vagy Róma tizenkét táblája nem csupán a meglevőnek szegényes leszűrései, hanem lánglelekben termett gazdag, új életkeretek.

György Ernő munkája tanít és bemutat. Ha figyelemmel olvassuk el fejtegetéseit, a jogász fejével és kezével fogunk találkozni, még hozzá azzal a jogászával, aki bízik mestersége irányító hatalmában és teremő sikerében.

Dr. Gl. A.

Az új Katonai Büntetőtörvénykönyv Magyarázata. (Poli-
tzer Zsigmond és fia kiadása. 1931.) Dr. Schulteis Emil
hadbíró-százados, aki a katonai büntető jognak régi, jeles